

דא"ח רעוא דרעוין פרשת תרומה תשס"ח

דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּצוּ לִבּוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי: (שְׁמוֹת ה"כ, ב')

לכל הדורות, אפי' כשאין התגלות האמיתי של הצדיק האמת, נשאר לדורות עולם בחי' משכן שהוא סוד תלמידי הצדיקים שבונים בתי מדרשות בכל דור ודור, שאפי' בזמן הגלות ישנם בתי מדרשות של צדיקי האמת בבחי' בית מקדש מעט, ודייקא ע"י התקשרות עם צדיקי האמת, עי"ז נעשה 'זשכנתי בתוכם' בתוך כל אחד ואחד. ושלא יטעה האדם שאם הוא היה חי בדור אחר ובבחינה אחרת היה נראה במצב אחר, כי 'אני הויה לא שניתי', אין שום חילוק בין היום ופעם, כמו"ש ושכנתי בתוכם בתוך כל אחד ואחד (אחשיך הק' שמות כ"ה, ח), היינו בכל דור ודור ובכל מצב בכל אדם, בזאת הרגע שייך לו להתקרב למשה רבינו ולנקודת האמת לאמיתו. והראיה לכך שאפי' בדורו של משה שהיה ממש חי בינהם, אעפ"כ הטעה הבע"ד כאילו הוא נסתלק והיה נסיון לומר 'זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו, ונתעלם אורו. והוצרכו לחפש את משה רבינו אצל אהרן ויהושע, אפי' שאין אותה ההתגלות, וכן בכל דור ודור, צריך לדעת שמשה רבינו נמצא תמיד אלא שעלינו לבקשו כראוי, בכל דור לפי

**א. עיקר בנין המשכן לדורות עולם,
הוא משכנו של הצדיק האמת**

אחר שהטאו ישראל בעגל, עלה משה רבינו לפעול סליחה ורחמים, ובזה נמשך הציווי לבנין המשכן, שלזאת הוצרכו ישראל להביא את תרומתם. ועיקר התרומה הוא להסכים לבנות בנין משכן ה', משכן כבוד הצדיק שמגלה אלקותו ית"ש בעולם. כי עיקר פגם העגל היה מה שאמרו הערב רב (שמות ל"ב, א) 'כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו, דהבע"ד הטעה שמשה רבינו נפטר, והיה להם להאמין ולחפש את אור הצדיק אצל אהרן הכהן ויהושע תלמידו, לבקש מהם שיגלו תורת משה רבינו, כי בודאי הצדיק משאיר תלמידים ותלמידי תלמידים עד סוף כל הדורות, אלא שהערב רב אמרו שאם מת משה אין נשאר בעולם ענין הצדיק האמת, ובזה נכשלו לומר 'קום עשה לנו אלהים כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו, ופגמו באור הצדיק האמת ובדרכיו הק' עד בחי' עי"ז ממש.

אבל באמת פעל משה רבינו תיקון המשכן שבזה נמשך כפרת החטא

מרוח מכריע בנתיים". ראש הוא המוחין, גויה עד החזה, ובטן מהחזה ולמטה. וג' בחינות אלו הוא מה שהאדם צריך להתבונן בכל עת בגדולתו ית"ש. כי זה עיקר ביאור הפסוק 'ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם', שיהודי צריך להתבונן בכל עת לעשות גופו משכן לשכינה, שיהיו אבריו כלים להשראת השכינה, ובוזה יבא לזכות לקדושת התורה שניתנה במו' יום. כי גוף איש הישראלי הוא קדוש בקדושת בית המקדש, וכמ"ש בספר יצירה שהגוף נחלק לג', ראש בטן גויה, ראש הוא בחי' קדש הקדשים, גויה הן החלקים הרוחניים שבגוף, לב וריאה, שהוא בבחי' קודש, ובטן הוא בחי' מזבח החיצון והכיור וכו'.

ג. מוד כלי המשכן שבגוף האדם, בדרך העבודה התמימה

כי באמת גוף האדם מכוון כנגד המציאות הרוחני בעולמות העליונים, וזה סדרן: הארון ושני כרוכים הן בחי' חב"ד שבראש, ומקום הקודש הוא המנורה והמזבח הפנימי והשלחן הן בחי' חג"ת, ששם פנימיות והיצוניות הלב והריאה, ומהוץ לבית המקדש הוא בחי' הנה"י, אשר שם הכיור וכו' ומזבח החיצון, כיור וכו' הוא בחי' נצה והוד, ומזבח החיצון בבחי' יסוד.

ד. ע"י שעושה גופו מרכבה לשכיח"ק, זוכה לשמוע קול הנבואה מבין שני הכרוכים

ואיתא בדגל מחנה אפרים שהצדיקים מתקשרים בכל עת למעלה, ועושים גופם מרכבה לה', ועיי' שמרימים

בחינתו, ולהאמין בכח היגיעות של צדיקי האמת שלא הלכו לריק ח"ו, אלא שבודאי בכחם נוכל גם אנו לשוב בתשובה ולתקן ולבנות קדושת המשכן, לגלות בחי' 'ושכנתי בתוכם'.

ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי.

פרש"י חק': לי. לשמו, אמרו רבותינו ג' תרומות אמורות כאן, אחת תרומת בקע לגלגלת שנעשו מהם האדנים, ואחת תרומת המזבח בקע לגלגלת, לקופות לקנות בהם קרבנות צבור, ואחת תרומת המשכן תרומת כל אחד ואחד שהתנדבו י"ג דברים האמורים בענין כולם הוצרכו למלאכת המשכן או לבגדי כהונה כשתדקדק בהם. ע"כ.

ב. ג' בחי' תרומה בעבודה השם

כלל דרך העבודה האמיתית הוא מה שכל אחד מישראל מחויב להרים עצמו, לרומם את מחו שכלו ונשמתו בכל עת לעבודתו ית"ש. וזהו ויקחו לי תרומה, אותיות תורה זו, תורה שניתנה בארבעים יום (וזה"ק ח"ג קע"ט ע"א), כשיהודי רוצה לזכות לתורה שניתנה למ' יום, צריך להרים בחי' המ' שמרמוז על סוד הבינה, היינו התבוננות באלקותו ית"ש. ויש בזה ג' מדרגות, בחי' ראש תוך סוף שבהם צריך להרים את נפשו.

וכמ"ש בספר יצירה (פ"ג משנה ה') "שלוש אמות אמ"ש בנפש, רא"ש בט"ן וגו"ה. ראש נברא מאש, בטן ממים, וגויה

האזרחי, שהוא סוד מדת היסוד העולה לאור הדעת.

ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב:

כשיתבונן האדם איך כל כלי המשכן בנפשו הם, יתעורר לעשות עצמו מרכבה לשכינה הק', ולכנוס מדרגא לדרגא בעבודת ה', כי זה עיקר רצון ה' כמ"ש ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם, כי השי"ת מתאווה להשרות שכינתו אצלנו, וכביכול יושב ומצפה לכל אחד מישראל שיפנה לבו לעשות לו ית' מקום שם, וזה תלוי כמה שהאדם מבקש ומחפש דרכי הדביקות בו ית' בכל עת, וכ"ש בעת תורה ותפילה.

ה. ב' דרכי הדביקות משמאל ומימין

באופן כללי ישנם שני דרכים בדביקות בכורא ית"ש. יש דביקות מצד השמאל דקדושה, שלוחם עם הרע והקל'י בחרב וחנית, מרוב השתוקקות לכורא כל העולמים, הרי הוא לוחם בכל המסתירים את גילוי כבודו ית"ש, והו"ע תפילה בבחי' דין, שנכנס לתפילה באופן שלוחם ומכה בקל'י, ובזה הוא עוסק במלחמה קדושה, בסוד פינחס שנאמר בו ויפלל, ודרז"ל שעשה פלילות עם קונו. ואי"ז ענין של צער וקושי, אלא אדרבה יש לצדיק תענוג גדול בעבודת ה' ללחום ולהכניע הסמ"א, כשהצדיק רואה שיש בעולם דין והסתרה,

את עצמו בג' בחי' התרומות, היינו בג' בחי' ההרמה שצריך האדם להרים את עצמו, בסוד כלי המקדש שבנפשו, בזה זוכין לפי מדרגתם לשמוע את הקול היוצא מבין שני הכרובים, היינו שזוכים לשפע נבואה שבתוה"ק שנתגלה ע"י השראת השכינה שיש בין הכרובים, שזוהי בחי' משה שמלוכש בכל צדיק וצדיק (עיין לקו"מ ח"ב ע"ב), ומקבלים שפע התוה"ק מחדש בחי' שפע הנבואה.

כי כשמקדש עצמו להיות מרכבה לשכינה, נשפע לו משם שפע נבואה לקבל אור תורה משם. וכ"ש שלבו נכלל באלקותו ית"ש בכח אור התורה הק', בסוד המנורה שמכוונת כנגד הריאה, והשלחן ששם לחם הפנים, שענינו המשכת מוחין דאימא, היינו קדושת הלב וההתכוננות במציאות אלקותו ית"ש.

כי קדושת המנורה היא בסוד מוחין דאבא, ששורה בריאה. וקדושת השלחן ומזבח הפנימי, שניהם הם בחי' הלב, זה בפנימיות וזה בחיצוניות, כי שניהם בחי' מוחין דבינה שהיא ליבא, כמ"ש (משלי כ"ז, ט') שמן וקמורת ישמח לב. והלב הוא מזבח הפנימי והשלחן שעליו לחם הפנים הוא בסוד מוחין דאימא [שבהם סוד זווג דנשיקין שהו"ע לחם הפנים].

ומשם נשפע אל הכיור וכנו בחי' נצה והוד, להכניע ולנצה הרע והתאוות, ולהיות נקי לכבוד ה', עד שיזכה לשלימות קדושת המזבח החיצון בחי' יסוד, שבזה זוכים להמשיך כל ההשפעות, ומשם עולה למעלה למעלה בסוד משכיל לאיתן

המלך מחכה שילחום נגד הסט"א, וילחום בקלי' עמלק שמפילו בחלישות הדעת כאילו אין השי"ת רוצה אותו, ויתעורר מאד להאמין שהשי"ת איתו עמו ואצלו, ויסמוך על כח הצדיקים שמייחדים יהודים קדושים בבחי' דין, בסוד מוחין דק"ש שהוא חרב וחנית נגד הסט"א, ויודעים איך לזרוק את המשת האבנים שזרק דוד המלך להרוג את גלית הפלישתית, כי מרוב השתוקקותם של הצדיקים להדבק באלקים היים, עוסקים הם בזה לסלק כל הסתרה שמסתיר כבוד ה'.

והדרך השני בדביקות בה' הוא אור היחוד לגלות אחדותו ית"ש בכל, ולהדבק בכל עת בפנימיות עצם עצמות מציאות אור השי"ת הנמצא בכל. וכזה מתעסקים הצדיקים לעלות מדרגא לדרגא באור הביטול, וזהו דרך הדביקות דצד ימין לגלות אור אלקים היים.

1. חלקי מנה האדם מרכבה לשורש מדות הרחמים

איתא בכתבי האריו"ל שהדרגא הגבוהה בעולם האצילות הוא אריך אנפין, ונקרא אדם דאצילות, ונודע שמה שהאדם בעוה"ז נקרא בשם אדם כי הוא מכוון כנגד העולמות העליונים, והרי שהוא גם מכוון כנגד א"א דאצי'. ורשב"י באידרא קדישא גילה סוד שורש מדות הרחמים בזה הפרצוף העליון הנקרא אריך אנפין, וגילה שיש בזה ג' מדרגות, גלגלתא מקיף בחוץ, מוחא סתימאה בפנים, ואוירא ביניהם.

או כשרואה בעצמו שהוא בחי' קטנות המוחין, בעת שהוא צריך להכנס בתפילות ויהודים, והוא במצב של לבוש שק, אזי מתעסק הצדיק בדביקות בה' באופן של חרב וחנית. וזהו סוד המוחין הנמשכים בעת קריאת שמע, שאינן בסוד ג"ר ומוחין, אלא בסוד ו"ק, וברמ"ח תיבות דק"ש הרי הוא לוחם למען כבוד ה', כמ"ש בפינהם ויקח רמ"ח בידו, וכן בכלליות כשיש לצדיק בחי' ו"ק דמוחין, הרי הוא מתעסק בהשתוקקות ואור היחוד, באופן שהוא לוחם בכח היחוד נגד הסט"א, נגד ההסתרה, אפי' שבזאת המדרגה לא נתגלה שלימות העונג אבל נתגלה שמחה עצומה ללחום מלחמת הויה, שהצדיק נהנה ומתענג ללחום מלחמות ה', ולעשות מטעמים לכבודו ית"ש ולקיים מצות מחיית עמלק.

ובכלליות הוא ענין עבודת הצדיקים בעת הגלות, שעוסקים בתפילות ויהודים באופן של מלחמה עם הסט"א. וכן הוא עבודת כל אדם ואדם שלא יתפעל כלל ממה שעובר עליו הסתרות ודחיות וריחוקים, וכ"ש בעת התפילה יש שנופל על האדם תרדמה והסתרה, וקשה לו לכוון בתפילתו, ויש שהמחשבות מתבלבלות ביותר ח"ו. אזי יתעורר וידע שאדרבה זהו עיקר כבודו ית"ש שלא יתפעל מאלו ההסתרות כלל, רק יתקשר לצדיקים האמיתיים אשר לוחמים מלחמת ה', להוציא בלעם מפי הסט"א, אפי' שכולעת התפילה, ויעשה את שלו לומר עוד תיבה ועוד תיבה לכבוד ה', ואפי' שמאד קשה לו לכוון, ידע שבעת הזאת

כנודע שהדרגא הגבוהה בנפש האדם הוא הרצון, כחי' מצחא דרעוא. אבל יש למעלה מהרצון, שהיא ההחלטה מה לרצות, כי לפני כל רצון צריך להחליט בנפשו מה לרצות, והוא סוד כח דעת דעתיק שנמצא כח עצמי בנפש להחליט מה לרצות, ושם שורש הנבואה, כי מה שהאדם מחליט מה שצריך לרצות, היא הנקודה הגבוהה ביותר בנפש האדם, כי הרצון משפיע על כל המציאות, בסוד אריך שהוא ענין הרצון, אבל סוד דעת דעתיק עומד מעליו להחליט מה לרצות, כביכול שהמצח הרצון ידע מה לרצות, וההחלטה מה לרצות תלוי בדעת דעתיק שמשם שפע הנבואה של הנשמה היושבת על הכסא, בתוך ראש האדם, ומשם יוצא החלטה מה לרצות, וזה נמשך אל מצח הרצון שהוא גלגלתא בסוד ארון הזהב, ובתוכו עין שהוא כחי' חכמה (קה"י ערך עין), ובתוכו עוד ארון זהב בסוד הבינה שהיא זהב (ע"ח ש"ג פ"ב), והכל תלוי בהחלטת האדם שהוא סוד דעת דעתיק שורש נשמת האדם, וזה הדעת מרומז בשני הכרובים העומדים ע"ג ג' הארונות. כי זאת ההחלטה היא סוכבת את תלת המוחין, רצון כיטול והתכוננות. זהב עין וזהב.

ושורש השראת השכינה היא בין שני הכרובים, היינו בניצוץ נשמת האדם, וכשהאדם זוכה לבחי' שאמר הבעש"ט (כתר שם טוב רכ"ג) 'נשמת אדם תלמדנו' שידע מה להחליט החלטות אמיתיות, שהוא האור של משה רבינו ואהרן הכהן, הוא כחי' הצדיק האמת שנכנס לפני ולפנים ומקבל הנבואה מבין

והנה מה האדם בעוה"ז יש בו גם אלו הבחינות, שיש מה בתוך הגלגלת וקרומא דאזירא ביניהם, ובתוך זה האזיר נמצא המימות אש הנשמה, ושם גנוזה נשמת האדם בתוך האזיר העליון הזה. והוא סוד נשמת איש הישראלי שמכוון כנגד מדרגות עליונות מאד בסוד דעת דעתיק דגנוז באזירא, ושם יושבת הנשמה על הכסא בבחי' 'אדם היושב על הכסא' ששוכנת על הקרומא דאזירא. ונודע ששמות ישראל הם חלקי השכינה הק' הנקראת כסא הכבוד.

ז. סוד הארון ושני הכרובים, כח ההחלטה, וכח הרצון

וזה סוד הארון שבנה בצלאל ג' ארונות זה בתוך זה, החיצון של זהב, הוא בסוד הבינה, התיכון של עין בסוד החכמה עין החיים, החכמה תחיה, והפנימי של זהב בסוד הכתר, כנודע שבינה נשרשת בכתר ושניהם כחי' זהב. והוא מה שהגלגלתא מסבבת את המו"ס, היינו שהזהב מקיף את של עין. ושני הכרובים שעל הארון הן בסוד חסדים וגבורות דדעת דעתיק הגנוז באזירא הנ"ל.

וכן יש כחי' זאת בכל נשמה, סוד חו"ג דדעת דעתיק העומדים על הארון, ואלו הם שני הכרובים, המכסים את הארון היינו את הגלגלתא. ואף שהכרובים גבוהים למעלה מהארון, והלא דעת גנוז בתוך הגלגלתא ולא מעליו, אלא שזהו סוד כח ההחלטה שיש בנפש שהוא למעלה מהרצון, ומשם מבין שני הכרובים נמשך שפע הנבואה.

ט. עבודת ה' בבחי' ינקות

וזהו דרך צדיקי האמת שעוסקים בתורת ה' ותפילה ודביקות בבורא ית"ש, וכל עלייתם בתפילה ודביקות הוא בכל עת שמתפללים ודבקים באופן שיודעים שהכל תלוי בידו ית' בכל רגע ורגע, ואין נופלים לשקר של מציאות זה העולם כאילו שיש איזה דבר מוחלט בעולם, ע"פ הזקנה של עוה"ז, כי הצדיקים כולם בחי' ינקות ויודעים שהכל תלוי בידו ית' בכל עת ורגע מחדש, הכל יכול להשתנות בכל רגע, ואין שום מציאות הוי"ז ממנו ית', והצדיקים נכנסים לדעת עליון בסוד דעת דעתיק שכולו ינקות, כמו תינוק שמבין שאפשר להגיע להכל, ולהשיג כל מה שברצונו, וזהו סוד הינקות שבדעת דעתיק דלית דיקנא תמן. והוא ענין הנבואה שיודעים שאין שום מציאות הוי"ז ממנו ית', והוא ית' מחליט על כל מציאות ומציאות איך יראה ואיך יתנהג.

ולכן עוסקים הצדיקים בתפילה בביטול לפניו ית', שכל ענין התפילה הוא בבחי' ינקות, שמבקשים בכל עת מהבורא ית' בכל עניניהם, ועי"ז הם בטלים בכל עת לבורא, ויודעים שהוא ית' מנהיג הכל לטובה, ועי"ז הביטול הזה, הם תמיד בינקות ובהתחדשות, כי תלויים בכל רגע במקומו של עולם.

י. סדר העליה מתתא לעילא, בסוד כלי המשכן

וכשהצדיק נכנס בפנימיות התפילות והבקשות, הרי הוא עולה בג' בחינות התרומות הנ"ל, ראשית הוא

שני הכרובים, לבחור החלטות אמיתיות בעבודת ה', לרצות רצונות אמיתיות בזה העולם, שזה נמשך מבין שני הכרובים, שהוא סוד דעת דעתיק הכלול מהסדים וגבורות כנ"ל.

ה. כרובים, כרביא, כפני תינוק, עבודת הבמהון וההתחדשות

ואלו שני הכרובים נראים כרביא, כתינוקות, שלא בבחי' אריך אנפין שיש בו סוד דיקנא קדישא, בחי' כזקן נדמה להם, שמשם עיקר המשכת מדות הרחמים, משא"כ בעתיקא לית דיקנא תמן. והוא סוד מה שפני הכרובים היו כפני תינוק, כי בסוד דעת דעתיק שהוא כלליות ג"ר דעתיק, הוא כתינוק בלי זקן כלל, בסוד ינקות.

כי כה צדיקי האמת לעלות לשורש מדרגת הנשמה בסוד דעת דעתיק שכולו בחי' ינקות. שלא כמו שאר בני העולם שהם בסוד זיקנה ואין להם שום דעת להחליט בחייהם איך ומה לעשות בתורה ותפילה כראוי, כי כולו זקנה שחושב שאתמול לא הצליח וכבר נזדקן ומתייאש מלהתפלל בכונה ולהכנס באמיתת העבודה, וזוהי עצת הס"מ להפילו לזקנה. משא"כ דרך הצדיקים הוא בבחי' ינקות, ועיקר השראת השכינה היא דייקא במקום ינקות, במקום שהסדים והגבורות דדעת דעתיק נתחברים כרביא, כתינוק, רק כולו התחדשות, ורק משם נמשך שפע הנבואה מבין שני הכרובים.

ראש, שם אין אחיזת הקטנות כלל, כי רואה שכל הקטנות שבכל העולמות הוא אך ורק כלי לעוררו שיתפלל עוד בהתחדשות, ובאותו רגע שמתפלל מיד מתבטל הקטנות, ע"י שעוסק בתפילות ויהודים בבת אחת.

ותיכף נתגלה איך כבוד ה' מלא את המשכן, כי בין שני הכרובים יש השראת השכינה, שמשם נשפע שפע הנבואה ומשם מטיב לו השי"ת בתכלית התמכה, ונותן לו כל הצטרכותו, כי באמת ה' תמיד מטיב, אלא כשחי האדם בבחי' כגמול עלי אמו, אזי זוכה ומרגיש השראת שכינתו בתחתונים ששורה אצל בני ישראל, ואז רואה עין בעין איך השי"ת מטיב לו בכל רגע ורגע ביתר שאת וביתר עז.

ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את הכדים בטבעת על צלעת הארון לשאת את הארון בהם: בטבעת הארון יהיו הכדים לא יסרו ממנו: ונתת אל הארון את העדת אשר אתן אליך:

יא. דרגת הצדיקים המופלגים להעלות גם אלו שאינם טהורים

הנה כשנתבונן בלשון הכתובים, נמצא שבעשיית הארון ושאר כלי הקודש כתיב 'זהב טהור', ורק בכדי הארון כתיב זהב ולא זהב טהור. [ואי' בירושלמי שבאמת כן היה צריך להיות זהב טהור]. ופנימיות הענין כי כשהצדיק מתדבק באלקים חיים ועולה לבחי' ינקות דקדושה,

ממאם מאד בתאוות עוה"ז, בסוד כיוור וכנו, שהוא ענין נצה והוד לנצה הרע ולבטל החן הנפול, וקדושת מזבח החיצון בחי' יסוד דקדושה ששוחט הבהמיות ומגלה אלקותו ית', וזהו התרומה הראשונה, שמרים עצמו להשי"ת להכניע הרע ולהכנס לאור האלקות.

התרומה השניה היא במקום החג"ת בסוד אחד מחמישים, שמתבונן יותר באלקות, בחינות ריאה ולב, שמן וקטורת ישמה לב, שדבקים בביטול בסוד הריאה בחי' חכמה, ובהתבוננות בסוד הלב בחי' בינה, ובממוצע בסוד כלליות הלב והריאה.

עד שעולים לתרומה העליונה שבסוד הראש, דעת דעתיק ששם דבקים כאחד בחכמה ובינה, היינו שעוסקים בתפילות ויהודים ודבקים באלקים חיים בכל עת, בסוד הינקות וההתחדשות בכל עת, כמו תינוק שיודע שאינו יכול לעשות כלום, רק הכל תלוי באמו, כגמול עלי אמו, שיודע שאין מה לדאוג כלל בחייו, כן אסור לשום איש ישראלי לדאוג דאגות לא ברוחניות ולא בגשמיות, רק לחיות כגמול עלי אמו, להיות טמון וגנוז בידו ית', כרביא ממש, שהוא סוד דעת דעתיק בסוד שני הכרובים שהם כפני תינוק, שמרימים עצמם לדרגת התינוק שאין לו שום חסרון וצער בעולם, כגמול עלי אמו.

אף שבודאי צריך ללחום מלחמת ה' בבחי' בינה, ובודאי גם צריך לעלות למדרגת העונג האלקי שבסוד החכמה, בחי' חג"ת הנ"ל, ששם ענין הקטנות והגדלות, אבל כשעולה הצדיק לתרומה עליונה בבחי'

עלי אמו, ואין מבינים מעלת כל אחד מישראל בתכלית המעלה, שבאמת כל יהודי ויהודי יש בכחו להכלל בכל העולמות ולבא לכל אלו המדרגות, ולכן נאמר בהם זהב טהור.

כי זהו עיקר דרגת הצדיקים האמיתיים בבחי' משה רבינו, דכתיב ביה מה שהיה הוא שיהיה, שנתגלה ע"י צדיקי האמת יחידי הדורות כאדה"ר קודם החטא, המה עולים למקום הארון למעלה הבדים אשר אינם זהב טהור, בסוד השכינה ששורה במרכבה, והצדיק מעלה כל הנשמות שבכל הבחינות, אפי' אלו שלא נתעלו לשלימות המהרה, כי הצדיק עולה בדביקות כזאת להעלות המקומות שעדיין אינן טהורים, משא"כ בחג"ת בחי' שלחן ומנורה ומזבח שם כולו זהב טהור, כי הצדיקים שאינם בדרגת יחידי הדורות אין להם את ההשגה העליונה הזאת שיש לצדיק המופלג בנשמת הגרוע שבגרועים.

כי רק בסוד הדביקות של כגמול עלי אמו יכול להעלות המקומות הנמוכים שאי אפשר לכתוב עליהם זהב טהור. משא"כ במקום השלחן והמנורה, שם כולו טהור, כי שם מקום התגלות אורו כלפי הויץ. אבל הצדיק מעלה כל המקומות וההסתרות, כי אורו מאיר בכל מקום ממש, כרביא כתינוק, ובודאי שצריך לשוב בתשובה בתכלית התשובה, אבל בפנימיות אין שום מקום פגם כלל, והצדיק מעורר בכל רגע הנקודה הפנימית ובוזה הכה יש בכחם לתקן הכל ברגע כמימרא, כי זהו סוד הינקות שברגע אחד יכול האדם

שבזה מתעלה מעל דרגת הלב ששם הוא בחי' היצוניות הצדיק בסוד מנורת זהב טהור ושלחן זהב טהור ומזבח הפנימי, שהוא כביכול בסוד היצוניות הצדיק שהצדיק גם משפיע להיצוניות. כי מנורה הוא ענין חכמת הצדיק, והשלחן והמזבח הם עבודות הצדיק, אעפ"כ האמת לאמיתו של פנימיות הצדיק הוא למעלה מהתורה שהוא מאיר ומגלה, ולמעלה מהעבודות שלו, כי פנימיות הצדיק הוא הארון והכרובים שעליו, שבזה הוא נעלם וטמון כולו ביהוד, ודבוק בין שני הכרובים בסוד ינקות, כתינוק גמול עלי אמו, והרי הוא כתינוק של הבורא כל העולמים, והשכינה שורה אצלו בכל עת, בזכרון אמיתי בבורא.

ולכן אע"פ שהארון כולו זהב טהור, מ"מ בדי הארון לא היה זהב טהור, כי הצדיק כולו פנימיות וטהור ומקושר לבוראו ית' בכל עת, וכל עיקר עלייתו למעלה למעלה הוא רק כדי להציל נשמות ישראל, יהיו איך שיהיו, אפי' אם אינן טהורים כ"כ, ועובר עליהם כמה בחי' של גבורות בחי' זהב, אעפ"כ לא יסורו הבדים מהארון, כי עיקר מה שהצדיק נתעלה ונתרומם לעלות מדרגא לדרגא הוא כדי שנשמות ישראל יתקשרו אליו קשר אמיץ, לא יסורו הבדים מטבעות הארון, ועי"ז יזכו כולם לראות פני אלקים חיים.

משא"כ בשלחן מנורה ומזבח שהוא בחי' חג"ת כנ"ל, שהוא בחי' היצוניות כלפי הארון, הוא מרמז על דרגת הצדיקים הגדולים שאינן מופלגים במעלה כ"כ, ואין להם השגה בזאת הינקות כגמול

דחופף במקום החג"ת. וכל זה רק כהכנה להכנס לפנימיות העבודה. כי כשנכנסים לפני ולפנים, שם דבקים בדרגת משה הצדיק המופלג שהוא תמיד לפני ולפנים כמ"ש יקרה היא מפנינים, יש צדיקים שנכנסים אחת בשנה לפני ולפנים, ויש צדיקים ששם עיקר מקומם, ושם הוא למעלה מתורה ותפילה, וגם תפילת הכה"ג היתה בחוץ ולא בפנים, כי בפנים הוא רק כבחינת כגמול עלי אמו, שרואה את השראת השכינה ומקבל אור אלקותו ית"ש מבין שני הכרובים בחי' הינקות כנ"ל, וכשנכנס האדם לזה הדביקות, אזי התורה שהוא לומד הוא בבחי' פה אל פה אדבר בו, שהתורה"ק שהוא מקבל הוא עם השראת השכינה, בחי' פנים בפנים דבר ה' עמכם.

יג. ע"י עבודת הינקות, משם נמשכים התגלות התורה ושאר העבודות

ובכח הדביקות בשני הכרובים בחי' דעת דעתיק, עי"ז יורד ונמשך משם קדושת הארון שמחולק לג' ארונות, גלגלתא מוחא סתימאה ואוירא, וזוכה להתורה הנסתרת במקום גבוה כזה ששרשה במוחא סתימאה, ועיקר הארון הוא העין, עין חיים, שהוא נשפע עליו ע"י הבטחון הגמור כתינוק שיודע לפנות לאמו לבקש כל מה שצריך, כמו דוד המלך שהיה כגמול עלי אמו, ובזה ממשיך אמיתת התורה ויכול לייחד היחודים האמיתיים באמת, שהם שורש התורה"ק. ועי"ז נמשך בחוץ בחי' שלחן מנורה ומזבה, שבזה לוחם

לזכות לתקן הכל, להיות כתינוק כרביא שלא פגם מעולם, כי שם למעלה אין שום זקנה, כמו תינוק אצל אמו, יש לו תמיד מקום אצלו בלב, ובזה הכה נתמחרים גם אלו שנמצאים במקומות שאינן זהב טהור.

והגם שהכרובים בעצמן הם זהב טהור, מ"מ הבדים שעל ידם נושאים את הארון, בכחם לטהר ולהרים את הכל, בבחי' הארון נושא את נושאו, וכל זה בכח הינקות דקדושה של צדיקי האמת המטהרים הכל, אפי' אלו שאין כתוב עליהם זהב טהור.

כי למטה בסוד התרומה השניה הנ"ל, יש את ענין ה'עבודה' מוחין דאימא ע"י הקטורת, ומוחין דאבא ע"י השמן, שזה עיקר התגלות תורת הצדיקים כלפי חוץ, שצריך להתייגע בשמחה ובביטול, שמן וקטורת ישמח לב. אבל במקום הפנימי אין ענין השמן והקטורת, רק בסוד כבוד ה' מלא את המשכן, שם אין תורות ועבודות רק הבורא בעצמו כביכול כגמול עלי אמו.

יב. איך לומדים תורה מפי קרב"ה בעצמו

הבעש"ט הק' אמר שכל אדם מחויב ללמוד תורה מפי השי"ת. והוא ע"י שהאדם עולה באלו ג' התרומות הנ"ל, שמתרומם מדרגא לדרגא, בתחילה מכניע הרע והתאוות, בחי' הכיור וכנו, ואח"כ עולה לקדושת המנורה והשלחן, לעבוד את השי"ת בלב וריאה, ביגיעה ובביטול, שם שורה קדושת הדיקנא קדישא

שיתנוצץ בנו אור פני המלך, ותורה דלעתיד, בביאת גוא"צ בב"א.

יד. דעה חכמה לנפשך והיא כתר לראשך

כלל דרך העבודה האמיתית הוא להיות האדם מרכבה להשראת השכינה, וכלולים בכל אדם כל המשכן וכליו, ויש בזה דרגת הקודש וקודש הקדשים, בקודש יש עבודת המזבח והשלחן ששניהם עבודת הלב, והמנורה בסוד החכמה. כי הצדיקים עוסקים בסוד הקטורת לשון קיטרא וקשר, שעוסקים בתפילה ובעבודת ה' אפי' כשיש קטנות המוחין מתייגעים עד שנתגלה השמן והאור, ע"י שאין הצדיק מתפעל וממשיך ללחום מלחמת ה' זוכים לשמן ואור אלקי להיות בטל ומבוטל אליו ית"ש, וזהו הנקרא בשם זקנה דקדושה, שכח הקטורת להכניע כל החיצונים ובוה זוכים ליחוד אור האלקי בסוד שמן. וזאת העבודה נותן כח להכניע הרע והתאוות והעצבות ומרה שחורה בסוד הכיור וכנו שעמדו בחוץ, ומזבח החיצון ששם מקריבים כל הקרבנות. בסוד חיצוניות הלב שנקרא בשם יסוד.

וכל זה נקרא בשם זקנה, שעוסק בדרכי המלחמה, והצדיק מבין שכן הוא דרך העבודה, יום אחד מאיר גדלות המוחין ואור שלם, ויום השני קטנות המוחין והשכות, וכשמחזיק עצמו באור העבודה ואינו מתפעל משום הסתר, אדרבה גם בתוך ההסתרה נכנס לדרכי המלחמה, ובוה זוכה לאור האלקי. וכל זה נקרא בשם

מלחמת ה' ע"י ההשתוקקות בחי' לחם הם ביום הלקחו הנאמר בלחם הפנים שע"ג השלחן, ובוה גם מאיר אור התורה ע"י המנורה, וגם יורד ללחום בתאוות וכחות הרע, בקדושת הכיור וכנו, ובמזבח החיצון. וכל זה בחיצוניות, אבל בפנימי פנימיות אינו לוחם שום מלחמה כלל, רק מקבל בכל עת תורה מפי קוב"ה, בבחי' וכבוד ה' מלא את המשכן.

ולכן עסק מרדכי הצדיק ללמוד תורה עם תינוקות של בית רבן, שהוא בחי' לימוד התורה בבחי' ינקות, כגמול עלי אמו ששם אין שום גזירה וריחוק כלל, ועי"ז יכול להיות דבוק באדם יושב על הכסא.

וזוהי ההכנה לעבודת פורים, שאסתר המלכה רצתה להכנס למקום של האדם היושב על הכסא, להכנס לבטחון האמיתי בבחי' כגמול עלי אמו שמשם נמשכת הנבואה והתנוצצות התורה דלעתיד, אורייתא דעתיקא סתימאה, ורדל"א אחזי נהוריה בהאי איורא, ועיקר תחילת המשכת האור הוא משם.

יתן ה' שנוכה באלו הימים הקדושים של חודש אדר, שארז"ל משנכנס אדם מרבים בשמחה, שמחה של חודש אדר הוא בחי' שמחה של תינוקות, כרביא, כפני תינוק, שעלינו להיות כגמול עלי אמו, שנדע שעבודת ה' הוא לא רק לעסוק בפשטות בעבודת ה' בבחי' כיור וכנו, ולא בלבד להכנס בזקנה דקדושה שמאיר במקום החג"ת, בסוד שמן וקטורת ישמה לב, שבוה כלול כל דרכי העבודה, אלא להכנס לסוד הינקות הפנימית, שמשם נמשך כל הזקנה דקדושה, ובזכות זה נזכה

ובוטח בו ית', והשי"ת מחזק את הצדיק בכל עת ורגע להיות כגמול עלי אמו. ושכנתי בתוך בני ישראל, בתוך כל אחד ואחד, בכל מצב שיהיה, הארון נושא את נושאי, וזה המקום שהוא כרביא הוא למעלה ממקום המלחמה והביטול, למעלה מהמקום והזמן.

וזה שכתוב בטבעת הארון יהיו הכדים לא יסרו ממנו, כי שם נכללת הטהרה שאינה שלימה בשלימות הקדושה והטהרה, כי רק אצל הארון יש איסור להוציא הכדים, שלא להפריד בין שלימות הקדושה להמדרגות התחתונות, כי הארון נושא את נושאי, והצדיק רואה איך הכל הוא אא"ם בב"ה, וגם המניעות כולם, הכל שעשועי אלקים, גם ההסתרה היא עולמות של שעשועים, וע"י שהצדיק לוחם מלחמת הויה ומבטל עצמו בסוד צמצום דקדושה, זוכה להכנס יותר פנימה ומשיג להיות כגמול עלי אמו.

וזהו שכתוב דעה חכמה לנפשך, כי שורש הנפש גנוזה למעלה מאד, בדעת דעתיק, ושם שוכנת הנשמה כאדם היושב על הכסא. ושם שורש המדרגות הנמוכות. כדאי' שהמראות הצובאות הם בסוד נה"י, כבחי' הכיור וכנו, אבל שורשם למעלה בג"ר. ואדרבה המראות הצובאות שבהוי' הם מגלים ומעידים על הג"ר שיש בפנים, כי בכ"פ שיש המשכת חב"ד אמיתי, הרי הוא נה"י בשלימות, כי כשהצדיק משיג הג"ר האמיתי והוא כגמול עלי אמו, אזי רואה את כל המצבים שבעולם, ומקבל כח ללחום מלחמת ה' בסוד הדיקנא, אם דיקנא דו"א

זקנה שבזה כלול כל השכליים שבאור הצדיקים.

ולפנים מזה יש סוד למעלה מן הזמן והמקום, בבחי' האבן שתיה שבקח"ק, בחי' ינקות למעלה מהזמן, כי כלל ענין הזקנה הוא למטה מן הזמן, שנוקן יום אחר יום שנה אחר שנה, משא"כ לפני ולפנים הוא סוד הינקות דקדושה, עבודת למעלה מהזמן, הזמן דקדושה, שהוא כח הזקן השלישי שבמעשה י"ג דו' הבטעלערס, שהיה לו כח להעלות הזמן ללמעלה מהזמן, שזהו הנקודה לעלות ממקום הזקנה מקום החג"ת שם השלחן והמנורה, לעלות לסוד הגלגלתא שהיא זהב ובתוכו חכמה בחי' עץ ובתוכו ארון זהב בסוד הבינה, ושורש הכל הוא הכרובים שלמעלה מהארון, בסוד דעת דעתיק דגנוז באוירא, שני כרובים מעורים זה בזה, חו"ג דעתיק, שם שורש כל הכלים והאורות שבכל העולמות.

והכרובים הם כפני רביא, כי הצדיק כשנכנס לפני ולפנים זוכה לדעת השרשי, דעת הגנוז שיש למעלה מן הארון, ושם אין הכדים זהב טהור, כי הארון נושא את נושאי ושם היא טהרה גבוהה שמעלה את כולם, אפי' אלו שאינם טהורים, והוא למעלה מן המקום, בסוד אבן שתיה. ושם כבוד ה' מלא את המשכן, והצדיק כשעולה לאור היחוד, לא בלבד שלוחם מלחמת ה' בסוד הקטורת, ולא בלבד שמבטל עצמו בסוד שמן המנורה, אלא שנכנס לינקות האמיתי, להשכינה הק' בעצמה, שהיא כוללת עולם שנה נפש, והצדיק רואה את מציאות השכינה ומאמין

בני ישראל בלתי החוי יושבי גבעון את הכל לקחו במלחמה כי מאת ה' היתה לחזק את לבם לקראת המלחמה את ישראל למען ההרימום מכלל ששלחו להם לשלום ולא קבלו.

הרי שלדעת הרמב"ם פותחין בשלום אפי' לעמלק שהכנים גאווה בעולם, שהן תכלית הקלי', אעפ"כ פוסק הרמב"ם ששייך בהם גרות ומצוות בני נח, כי כל הבריאה תוכלל באור התורה"ק, וכשזוכים לעלות לשורש הכל, שם יש בכח להכניע כל הקלי'.

וזהו שכתוב **דעה חכמה לנפשך**, כשנזכה להכנס בזה המקום באמת, שגם אסתר המלכה פחדה להכנס שם, כי יש סכנה לא להכנס לשם בלבוש שק, כי ענין לבוש שק הוא רק בחוץ בעבודות המלחמות דבחי' שמן וקטורת ישמח לב, אבל הקטורת לפני ולפנים כולו לובן העליון, שם צריך לזכות לעצם התגלות המלך, ויש סכנה שלא להכנס שם באופן שאסור, כמו פגמו של הבל שעלה ואסתכל בשכינתא, כי רק בהתקשרות לצדיקי האמת משה רבינו ואהרן הכהן, כשסומכים על כחם ועבודתם ודעתם יכולים לזכות להיות יניק בהתחדשות אמיתי, כי הצדיק האמת מגלה התחדשות בכל נשמות ישראל אפי' אלו שאינם טהורים כ"כ, ומחזק ומעורר כל נשמה מישראל שיתחזק ויתחדש בקדושה.

והיא **כתר לראשך**, שזוהי אמיתת הכתר, כי התגלות הדיקנא היא רק נמשכת

שהוא ענין מלחמה ממש, ואם בסוד דיקנא דא"א בסוד רחמים הפשוטים, אבל עכ"פ שניהם להכניע החיצונים ושם או"א שמן וקטורת ישמח לב, אבל בפנימיות יותר כולו ינקות דקדושה ששם רואה מראות הצובאות, שהכיור וכנו העומדים בחוץ למטה בסוד נה"י מושרשים למעלה למעלה, כי הנה"י האמיתי שרשן ברדל"א, בסוד דעת דעתיק השורה בין הכרובים, כרביא, ושם שורש כל התורה.

ומבין הכרובים יוצא הקול ושוחק על כל הבלי עוה"ז, בחי' אז ימלא שחוק פינו, כי שם שורש מראות הצובאות לגלות כל מראה שיש בעולם הזה, מראה כזה או כזה, אין זה כי אם מראה נבואה מהעולמות עליונים. וכל מציאות בחי' הנה"י אינו רק דרך לעלות למעלה לשרש השרשים, לגלות רחמים פשוטים אין קץ, שזה עיקר רצון ה' שנשיג את רחמיו הפשוטים.

טו. **בכח העליה לשורש הכל, יש בכח להכניע את עמלק בשרשו, באופן של שלום**

ומה נפלא הדבר שאפי' במצות מחיית עמלק בחרב וחנית, כתב בזה הרמב"ם (הל' מלכים פ"ו אות ד') דבשבעה עממין ועמלק 'שלא השלימו' אין מניחין מהם נשמה שנאמר כן תעשה לכל וגו' רק מערי העמים לא תחיה כל נשמה וכן הוא אומר בעמלק תמחה את זכר עמלק, ומנין שאינו מדבר אלא באלו שלא השלימו שנאמר לא היתה עיר אשר השלימה אל

למראות הצובאות אף שמקומם למטה,
אבל גנוזים למעלה למעלה, בסוד עשן
הקטורת שלפני ולפנים, ה' יזכנו לבא לבחי'
עשן האמיתי, לדביקות האמיתי, לגלות
רחמים עד אין קץ, בביאת גוא"צ ברחמים
בב"א.

ממוחא סתימאה והיא רק תחילת העבודה,
כי כשזוכה להתחזק בעבודת ה' לא
להתפעל משום הסתר והפסד, ולהכנס
לתפילות ויחודים בכח חיזוק גדול מאד,
יזכה לאור האמיתי, להיות בפנימיות נפשו
כבחינת 'כגמול עלי אמו', עד שנזכה

